

Планшетні комп'ютери як і розумні годинники відрізняються від персональних комп'ютерів специфічною операційною системою та методом зберігання даних, але їх об'єднує наявність блоку пам'яті, що і є основним об'єктом дослідження при судовій експертизі.

При дослідженні інформаційного наповнення блоків пам'яті комп'ютерного обладнання перед експертом відкривається великий об'єм інформації, що може мати значення у справі, - це збережені контакти, архів викликів, текстові файли, графічні файли; файли, які містять в собі відеограми; геодані, за допомогою яких можливо відтворити маршрут особи.

У зв'язку з тим, що об'єм даних досить значний, на виконання дослідження інформаційного наповнення комп'ютерного обладнання може бути затрачено багато часу, що може негативно вплинути на вирішення справи стосовно злочинів проти особи, тому для вирішення питань в найкоротші строки є спеціалізовані апаратно-програмні комплекси, які дозволяють провести аналіз отриманої інформації, відтворити видалені файли та скоротити ручну роботу шляхом автоматизації більшості процесів.

Підбиваючи підсумки, слід зазначити, що для подолання наявних проблем і забезпечення подальшого розвитку дослідження інформаційного наповнення комп'ютерного обладнання, зокрема розумних годинників, планшетів, навігаторів, з метою розкриття та розслідування злочинів проти особи, доцільно вжити таких організаційно-практичних заходів: – вирішити питання щодо впровадження в експертну діяльність сучасних апаратних приладів та сучасних методів дослідження.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний кодекс України (Редакція станом на 08.10.2016).
2. Брайан Кэрриэ. Криминалистический анализ файловых систем // Киев 2007.

Майнека Н.М.

курсант,

Національна академія внутрішніх справ

ФОРМИ ВИЯВЛЕННЯ, ДОСЛІДЖЕННЯ І ВИКОРИСТАННЯ СЛІДІВ-ВІДОБРАЖЕНЬ ЛЮДИНИ В ДОКАЗУВАННІ

На мою думку, актуальність даного дослідження полягає у тому, що у системі доказів особливе місце належить різноманітним речовим доказам. Велику, а часом і вирішальну роль серед них відіграють сліди, які у реальних просторових і часових вимірах відображають індивідуально визначені об'єкти речової обстановки розслідуваної події.

Удосконалюючи існуючі та розробляючи нові методи, способи і засоби виявлення, вилучення та дослідження слідів, вчені-криміналісти зробили великий внесок не тільки у розвиток науки криміналістики взагалі, а й у вирішення пов'язаних зі слідами практичних питань, що виникають у процесі розслідування злочинів.

Будь-які сліди-відображення – це певна інформація, тобто відомості, які знімають або зменшують невизначеність, своєрідна і досить надійна у пізнавальному сенсі модель одного предмета або процесу в іншому. Тому будь-які відображення людини у навколишньому середовищі, виявлені або змодельовані, можуть використовуватись у судовому пізнанні як надійні джерела доказової інформації.

Сліди-відображення, як складові загального процесу взаємодії, неодмінно несуть не лише пізнавальне навантаження, а й дозволяють за певних умов техніко-дослідницького і процедурного характеру виконувати роль джерел доказів у вигляді первинних і похідних речових доказів [2, с. 9].

До контактних слідів-відображень відносять лише ті відбитки, які відображають особливості зовнішньої будови слідоутворюючого об'єкта (сліди рук, сліди ніг та взуття, зубів, нігтів, губ тощо).

До покладених на них завдань можна віднести найголовніші:

- ідентифікація особи або предмета за залишеним слідом;
- встановлення групової або видової належності об'єктів;
- встановлення деяких анатомо-фізіологічних особливостей (ознак), які притаманні особі, що залишила слід (визначення статі, віку, зросту, особливостей ходи, професійних навичок тощо);
- з'ясування механізму слідоутворення та пов'язаних з ним обставин події, яка розслідується.

Сліди-відображення можуть безпосередньо використовуватись у встановленні фактів через процес криміналістичної ідентифікації.

Фіксувати відображені сліди людини можна за допомогою спеціальних криміналістичних методик – масштабне, кольороподільне та інше фотографування, виготовлення зліпків, відтисків, відбитків тощо.

У процесі розкриття і розслідування злочинів досить часто використовують криміналістично значиму інформацію, що міститься в слідах ніг людини, які в трасології прийнято підрозділяти на сліди босих ніг, взутих ніг, одягнених у шкарпетки, панчохи. При цьому треба відзначити, що сліди босих ніг у практиці розслідування злочинів зустрічаються нечасто, а способи роботи з ними на місці події і методика дослідження аналогічні тим, які використовують при збиранні та дослідженні слідів папілярних узорів рук людини. Найпоширенішими слідами ніг людини є сліди взутих ніг, тобто сліди взуття. Крім того, виділяють одиночні сліди ніг і доріжку слідів (сукупність послідовно залишених слідів).

Наприклад, при визначенні зразкового росту людини по довжині сліду взуття використовують результати антропометричних досліджень, згідно з якими розмір стопи дорівнює 15,5% росту жінок і 15,8% зросту чоловіків. При здійсненні відповідних розрахунків з довжини сліду взуття треба попередньо відняти 1-1,5 см, тобто величину, на яку довжина взуття перевищує довжину босої ноги людини, що залежить від виду, моделі взуття.

Для виявлення об'єктів біологічної природи використовуються оптичні прилади (лупи), освітлювальні прилади, переносні джерела ультрафіолетового випромінювання (висвітлювати якими сліди можна не більше п'яти секунд, оскільки ультрафіолетові промені руйнують ДНК крові, сперми), а також хімічні реактиви (гемофан, реактив Воскобойникова, люмінол, реагент «Фосфотест»).

Сліди біологічного походження фіксуються за допомогою їх опису в протоколі слідчої дії (наприклад, огляду місця події), а також фотографуються, замальовують і т.п.

Всі виявлені сліди підлягають фотографуванню. У відповідності з правилами фотографування слідів па місці події проводиться фотографування місця виявлення об'єкта, на якому виявлені сліди, потім запам'ятовують розташування слідів на об'єкті; далі – сам слід за правилами масштабної зйомки з максимально можливим використанням площі кадру фотоапарата; при фотографуванні слідів на забарвлених поверхнях для збільшення контрасту зображення можна використовувати світлофільтри.

Можлива замальовка слідів з виділенням їх індивідуальних ознак. Розташування слідів відзначають па плані, що додається до протоколу огляду місця події [1, с. 258].

Обов'язковий спосіб фіксації виявлених слідів – їх докладний опис в протоколі огляду місця події або ж в протоколі огляду речового доказу. Підлягають фіксації характеристики і стан следовосприймающей поверхні, оскільки вони здатні впливати па виявлення і збереження слідів. Потім описується розташування слідів на об'єкті, їх взаємне положення і приватні ознаки. В протоколі зазначаються також прийоми і засоби, які застосовувалися для виявлення, закріплення та вилучення слідів [4, с. 109].

Криміналістичне значення слідів визначається існуванням причинного зв'язку з подією злочину. У трасології за слідами можна встановити:

- індивідуальну тотожність об'єкта, яким утворений слід (ідентифікувати об'єкт);
- групову належність об'єктів (тип, клас, рід, вид, різновид);
- механізм і умови виникнення слідів, слідоутворення (вид сліду, напрямок і кут взаємодії об'єктів тощо);
- окремі обставини злочинної події (спосіб проникнення у житло, кількість учасників події, їх анатомо-фізіологічні особливості, напрямок пересування злочинців, використання транспортних засобів, орієнтовно час вчинення злочину та ін.).

Також, трасологічні дослідження дозволяють вирішувати ідентифікаційні та діагностичні завдання.

Я хочу також зазначити, що наприклад, Сокиринська О. А. пропонує переглянути класифікацію слідів-відображень людини та здійснити розподіл слідів-відображень на контактні (рук, ніг, взуття, зубів, нігтів та інших частин тіла) і субстанціональні (кров, сперма, слиз, волосся, нігті, сеча, кал та інші відокремлення тіла) [3, с. 159].

Відображення частини людського тіла або відокремлені його частки чи матеріалізовані результати функцій організму за певних умов можуть однозначно констатувати безпосередній фізичний зв'язок конкретної людини з даним місцем.

Отже, я можу зробити висновок, що сліди-відображення людини дозволяють одержувати надійну інформацію і забезпечувати ототожнення людини на рівні незаперечної достовірності, а тому криміналістичне слідознавство у цій частині потребує різноманітних досліджень і особливого комплексного підходу.

Таким чином, класифікація слідів-відображень допомагає розглянути механізм утворення слідів і має використовуватися для розроблення відповідних техніко-криміналістичних засобів, прийомів, методів роботи із такими слідами.

Сліди рук стали традиційною складовою матеріальної картини місця події, а за своїм криміналістичним значенням вони посідають перше місце в групі слідів-відображень.

Список використаних джерел:

1. Кротінов В. О. Сліди-відображення в криміналістиці: природа, види та способи отримання / В. О. Кротінов // Форум права. – 2008. – № 3. – С. 258-264.
2. Сокиринська О. А. Криміналістичні та процесуальні питання ідентифікації людини за слідами-відображеннями. – Рукопис. автореф. на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.09 – кримінальний процес і криміналістика; судова експертиза. – Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, 2004. – 16 с.
3. Сокиринська О. А. Формування поняття слідів-відображень людини та їх місце в сучасній класифікації слідів у криміналістиці / О. А. Сокиринська // Науковий вісник Ужгородського національного університету : Серія: Право / голов. ред. Ю. М. Бисага. – Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2015. – Вип. 30. Том 2. – С. 157–160.
4. Криміналістика А. П. Шеремет. Посібник / 2-е вид. – К.: Центр учбової літератури, 2009р. – 472 с.

Черепій О.С.

студент,

Інститут № 4

Національної академії внутрішніх справ

ЗАСТОСУВАННЯ ВЕРБАЛЬНИХ МАНІПУЛЯТИВНИХ ТАКТИК СПІВРОБІТНИКАМИ ПОЛІЦІЇ: ЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ

В умовах інтенсивності правотворчого процесу в сучасній Україні до співробітників Національної поліції України висуваються підвищені вимоги, що стосуються не тільки досконалого знання змісту права, а також його утворення, оформлення, вираження. Специфіка діяльності працівників поліції змушує їх щоденно зіштовхуватися з різноманітними нестандартними ситуаціями, які можуть загрожувати як життю правоохоронців, так і пересічних громадян. Ключовим елементом діяльності співробітників поліції є спілкування. Вміння правильно звернутися, поставити запитання, відповісти є досить ефективною зброєю правоохоронців.

Мовлення є не тільки засобом передачі інформації в просторі та часі, але й передбачає досягнення немовленнєвих цілей, одержання певного результату [2, с. 278-279]. Саме спілкування відіграє роль регулятора взаємовідносин між працівниками поліції і громадянами. Серед найбільш важливих якостей якими повинен володіти працівник правоохоронних органів пріоритетного значення набувають комунікативні здібності адже від якості контакту працівника поліції із різними групами населення буде залежати ефективність його діяльності.